

Лафарж разбира по-късно, че предателката е Елена и Димов приключва романа с мислите на Лафарж за Елена, изпълнени с „отвращение и печал“.

Романът „Осъдени души“ се появява след една едногодишна командировка на Димов в Испания. По времето на своето пребиваване, авторът е успял да почувства атмосферата в тази страна след гражданската война, да разбере душевната нагласа на испанците, да влезе в контакт с различни представители на обществото.

В резултат на това творческият му гений създава най-ярката творба в нашата литература, посветена на една чужда страна, чужди герои, чужди конфликти не, защото там е имало и българи - участници във военните действия. Но той не споменава нищо за тях. Промъква се само едно изречение, че имало колони от войници, облечени с испански дрехи, но говорещи на немски и италиански.

Авторът умишлено игнорира всичко. При него конфликтът се развива еднопосочно - личният конфликт между Рикардо Ередия, испански аристократ и йезуит, и между републиканци и роялисти. Съвсем сигурно е обаче, че испанската действителност и темперамент на една англичанка са по-различни от романтиката на един германец и невероятната любовна трагичност на една полубългарка („Поручик Бенц“).

Авторът очевидно дълбоко се е вживял в позицията на главния герой, в разбиранията му за дълг и вяра, за човека и обществото. Ередия е невероятно ярка личност, въпреки че също така малко говори. Той привлича хората със своята жертвоготовност като йезуит и вярващ.

Романът е изграден ретроспективно, чрез спомените на Фани Хорн, разказани пред братовчед на Ередия. Димов ни поднася най-ярките образи на чужденци, на небългари, в нашата литература, изключая Ана Комнина на Вера Мутафчиева - образите на Рикардо Ередия и Фани Хорн. Може би поручик Бенц обича също така силно Елена Петрашева, както Фани Хорн обича Ередия. Но тази любов е твърде земна, твърде телесна. Докато Ередия е влюбен в своя Бог, в задълженията, обществени и лични, които произтичат от тази любов.

Фани Хорн е по своему честна в своята любов и своите намерения, които осъществява. И в тези си помисли, състояния и действия тя не може изобщо да бъде сравнявана с Елена Петрашева, която нищо не дава, освен себе си и то в определена доза, за да има само да получава.

Фани Хорн дава всичко, което има, за да може нейната любов да се бори с любовта на Ередия към Бога. И когато разбира.